

**KAMER VAN KOOPHANDEL
EN NIJVERHEID ARUBA**

J.E. IRAUSQUIN BOULEVARD 10

JAAARREKENING 2018

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
JAARREKENING 2018	
1 Balans per 31 december 2018 (na verwerking van resultaat)	2
2 Exploitatierkening over het jaar 2018	3
3 Kasstroomoverzicht over het jaar 2018	4
4 Toelichting op de jaarrekening per 31 december 2018	5
5 Toelichting op de balans per 31 december 2018	9
6 Toelichting op de exploitatierkening over het jaar 2018	13
7 Resultaat bestemming	17
8 Gebeurtenissen na balansdatum	17
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	18

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (na verwerking van resultaat)

		31 Dec- 2018 <u>Afl.</u>	31 Dec- 2017 <u>Afl.</u>
<u>ACTIVA</u>			
<u>VASTE ACTIVA</u>			
Materiële vaste activa	(5.1)	2,014,732	1,655,843
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>			
Vorderingen:			
Jaarlijkse bijdragen	(5.2.1)	1,163,716	1,081,126
Overige vorderingen	(5.3)	55,838	74,252
Overlopende activa	(5.4)	14,009	15,313
		<u>1,233,563</u>	<u>1,170,691</u>
Effecten	(5.5)	250,000	250,000
Liquide middelen	(5.6)	361,710	483,071
		<u>1,845,273</u>	<u>1,903,762</u>
		<u><u>3,860,005</u></u>	<u><u>3,559,605</u></u>
<u>PASSIVA</u>			
<u>EIGEN VERMOGEN</u>			
Overige reserve	(5.7)	2,946,093	2,758,999
Bestemmingsreserve innovatie, vernieuwing en onderhoud	(5.7)	200,000	0
		<u>3,146,093</u>	<u>2,758,999</u>
<u>LANGLOPENDE SCHULDEN</u>			
Langlopende lening gebouw	(5.8.1)	226,757	279,014
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>			
Kortlopende deel lening gebouw	(5.8.1)	52,373	48,963
Crediteuren	(5.9.1)	329,871	255,218
Overige schulden	(5.9.2)	77,456	136,890
Overlopende passiva	(5.9.3)	27,456	80,521
		<u>487,156</u>	<u>521,592</u>
		<u><u>3,860,005</u></u>	<u><u>3,559,605</u></u>

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

2. EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

		<u>2018</u> Afl.	<u>2017</u> Afl.
<u>OPBRENGSTEN</u>			
Opbrengsten	(6.1)	3,009,141	2,989,445
Personeelskosten	(6.2)	1,406,818	1,543,705
Algemene beheerskosten	(6.3)	634,844	809,120
Dotatie/vrijval voorziening oninbare jaarlijkse bijdragen	(5.2.1)	427,663	271,095
Afschrijvingskosten	(5.1)	<u>136,919</u>	<u>146,603</u>
Som der bedrijfslasten		2,606,244	2,770,523
Bedrijfsresultaat		402,897	218,922
Rentebaten	(6.5)	(5,250)	(6,000)
Rentelasten	(6.6)	<u>21,053</u>	<u>24,279</u>
		15,803	18,279
Exploitatieresultaat		<u><u>387,094</u></u>	<u><u>200,643</u></u>
Bestemming van het exploitatieresultaat			
Onttrekking / (Toevoeging) aan Overige reserve		(187,094)	(200,643)
Onttrekking / (Toevoeging) aan Bestemmingsreserve innovatie, vernieuwing en onderhoud		<u>(200,000)</u>	<u>-</u>
		<u><u>(387,094)</u></u>	<u><u>(200,643)</u></u>

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA
3. KASSTROOMOVERZICHT OVER HET JAAR 2018

	2018	2017
	Afl.	Afl.
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Exploitatieresultaat	387,094	200,643
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen materiële vaste activa (5.1)	136,919	146,603
Mutatie voorziening jaarlijkse bijdragen (5.2.1)	427,663	271,095
Interestbaten (6.5)	(5,250)	(6,000)
Interestkosten (6.6)	21,053	24,279
	<u>580,384</u>	<u>435,977</u>
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>		
Mutatie vordering jaarlijkse bijdragen (5.2.1)	(510,253)	(393,090)
Mutatie overlopende activa en overige vorderingen (5.3/5.4)	19,718	42,526
Mutatie overlopende passiva, overige schulden en crediteuren (5.9.1/5.9.2/5.9.3)	(37,847)	202,494
	<u>(528,382)</u>	<u>(148,070)</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>439,096</u>	<u>488,550</u>
Ontvangen interest	5,250	6,000
Betaalde interest	(21,053)	(24,279)
	<u>(15,803)</u>	<u>(18,279)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>423,293</u>	<u>470,271</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</i>		
Investerings in materiële vaste activa (5.1)	(495,805)	(189,881)
Desinvesterings in materiële vaste activa (5.1)	-	23,604
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(495,805)</u>	<u>(166,277)</u>
<i>Kasstromen uit financieringsactiviteiten</i>		
Aflossing langlopende schulden (5.8.1)	(48,849)	(45,621)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>(48,849)</u>	<u>(45,621)</u>
Toename/ (afname) geldmiddelen	<u>(121,361)</u>	<u>258,373</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
<i>Stand per 1 januari</i>	483,071	224,698
Mutatie boekjaar	<u>(121,361)</u>	<u>258,373</u>
<i>Stand per 31 december</i>	<u>361,710</u>	<u>483,071</u>

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

4. TOELICHTING OP DE JAARREKENING PER 31 DECEMBER 2018

4.1 Algemene toelichting

Activiteiten

De Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba (de Kamer) is een publiekrechtelijke instelling met als doel het behartigen van de belangen van de handel en nijverheid op Aruba. Op basis van de Handelsregisterverordening en het Landsbesluit Stichtingenregister, is de Kamer belast met het beheren van het handels- en stichtingenregister op Aruba. Een belangrijk deel van de werkzaamheden van de Kamer bestaat uit het gevraagd of ongevraagd uitbrengen van adviezen aan de Minister van Economische Zaken. Tevens adviseert de Kamer met betrekking tot aanvragen van vestigingsvergunningen ingevolge de Vestigingsverordening Bedrijven. De Kamer organiseert veel evenementen, cursussen en workshops met als doel het opleiden en voorbereiden van (toekomstige) ondernemers.

Vestigingsadres

Het adres van de Kamer is J.E. Irausquin Boulevard 10, Oranjestad, Aruba.

De inkomsten van de Kamer bestaan met name uit verplichte jaarlijkse bijdragen naar rato van het geïnvesteerd kapitaal van de ondernemingen gevestigd op Aruba en bijdragen voor eerste inschrijvingen voor nieuwe ondernemingen en stichtingen en verstrekkingen van uittreksels uit het handelsregister en stichtingenregister, certificaten en verklaringen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen dagkoers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Jaarrekening opstelling en goedkeuring

Deze jaarrekening is opgesteld door de Directeur van de Kamer op 12 december 2019 en goedgekeurd door het Bestuur van de Kamer op 12 december 2019.

4.2 Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening heeft betrekking op het verslagjaar dat eindigt op 31 december 2018

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor waardering van de activa en passiva en methoden van resultaatbepaling.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de exploitatierekening zijn referenties opgenomen. Met de referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzicht van het voorgaande jaar. Ten behoeve van het verschaffen van het juiste inzicht zijn de vergelijkende cijfers waar nodig aangepast.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de Kamer haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in Arubaanse florin (Afl.), dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de Kamer en alle bedragen worden afgerond op hele gulden.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de exploitatierekening.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE JAARREKENING PER 31 DECEMBER 2018

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Leasing

Operationele leasing

De Kamer heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Kamer ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract.

4.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardevermindering die op balansdatum worden verwacht.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De Kamer beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de exploitatierekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover mogelijk rekening houdend met oninbaarheid. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rentemethode rente-inkomsten ten gunste van de exploitatierekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Effecten bestaat uit een termijndeposito welke bij eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde. Gekochte, rentedragende termijndepositos worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien de reële waarde van een dergelijk individueel effect onder de (geamortiseerde) kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de exploitatierekening. Voor rentedragende effecten vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve rentemethode.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de exploitatierekening worden rechtstreeks in de exploitatierekening verwerkt.

Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE JAARREKENING PER 31 DECEMBER 2018

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de exploitatierekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Opbrengstverantwoording

De opbrengsten bestaan uit het leveren van diensten en producten aan derden welke bestaan uit:

- Verplichte jaarlijkse bijdragen naar rato van het geïnvesteerd kapitaal van de ondernemingen gevestigd op Aruba;
- Bijdragen voor eerst inschrijvingen voor nieuwe ondernemingen en stichtingen;
- Het verstrekken van uittreksels uit het handelsregister en stichtingregister, certificaten en verklaringen;
- Inkomsten van evenementen, cursussen en workshops.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten enz.) vormt een aparte regel in de exploitatierekening.

Periodiek betaalbare beloningen

Salarissen, vakantie uitkeringen, eindejaarsbonus, gratificatie personeelsleden, onkostenvergoedingen, overwerk en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Per 1 juli 2005 heeft de Kamer een niveaupensioen afgesloten voor het personeel. De pensioenpremie is vastgesteld op 8% van het jaarsalaris plus vakantie-uitkering. De Kamer draagt bij voor 75% van de pensioenpremie. Het plan wordt gedefinieerd als een Defined Contribution plan.

Afschrijvingen op materiële activa

De afschrijvingskosten vormen een aparte regel in de exploitatierekening.

De materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen lening die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE JAARREKENING PER 31 DECEMBER 2018

4.5 Financiële risico's

Marktrisico

Valutarisico

De Kamer is volledig werkzaam in Aruba. Het valutarisico voor de Kamer heeft geen directe betrekking op posities en toekomstige transacties.

Prijrisico

De Kamer bezit geen effecten of andere beleggingen en loopt uit dien hoofde geen risico's ten aanzien van de waardering van dergelijke financiële instrumenten.

Rente- en kasstroomrisico

De Kamer loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden, waaronder schulden aan kredietinstellingen. De Kamer betaalt een vaste rente over de schuld op lange termijn.

Kredietrisico

De Kamer heeft geen significante concentratie van kredietrisico. Verkoop op rekening vindt plaats aan een vaste groep klanten, zoals trustkantoren en advocatenkantoren. De verkoop vindt plaats op basis van een krediettermijn van 30 dagen.

De liquide middelen staan uit bij banken die onder toezicht staan van de Centrale Bank van Aruba.

Deze banken kennen geen externe rating.

Liquiditeitsrisico

De Kamer schat het liquiditeitsrisico als beperkt in. Voor zover noodzakelijk, kunnen zekerheden worden verstrekt aan banken voor het aantrekken van kredietfaciliteiten.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA
5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
5.1 Materiële vaste activa

	Gebouw J.E. Irausq. Blvd.	Parkeer Terrein MP	Inventaris- sen	Computer/ Software	Activa in uitvoering	Totaal 2018	Totaal 2017
1 januari							
Aanschafwaarde	3,428,602	142,496	757,514	465,230	179,615	4,973,457	4,807,180
Cum. Afschrijving	(2,104,790)	(44,494)	(727,648)	(440,682)	-	(3,317,614)	(3,171,011)
Boekwaarde	1,323,812	98,002	29,866	24,548	179,615	1,655,843	1,636,169
Mutaties							
Investerings	-	-	3,101	7,108	485,596	495,805	189,881
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	(23,604)
Cum. afschr. Desinv.	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	(104,086)	(3,562)	(12,097)	(17,174)	-	(136,919)	(146,603)
	(104,086)	(3,562)	(8,996)	(10,066)	485,596	358,886	19,674
31 december							
Aanschafwaarde	3,428,602	142,496	760,615	472,338	665,211	5,469,262	4,973,457
Cum. Afschrijving	(2,208,876)	(48,056)	(739,745)	(457,856)	-	(3,454,533)	(3,317,614)
Boekwaarde	1,219,726	94,440	20,870	14,485	665,211	2,014,732	1,655,843

Gehanteerde afschrijvingspercentage in 2018

Gebouw	Parkeerterr.	Inventaris	Computer
4.0%	2.5%	20.0%	33.3%

Activa in uitvoering betreft de verrichte aanbestedingen voor het nieuwe KVKIS-II applicatie voor het bedrag van Afl. 565,861 die op 9 april 2019 in gebruik is genomen. Het restant bedrag van Afl. 99,350 betreft een nieuwe server die in januari 2019 in gebruik is genomen.

5.2 Vorderingen algemeen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

5.2.1 Jaarlijkse bijdragen

Deze post in de jaarrekening betreft de jaarlijkse bijdragen die de Kamer per 31 december 2018 moet ontvangen van geregistreerde bedrijven. Bedrijven die geregistreerd zijn in het register van de Kamer moeten een jaarlijkse bijdrage aan de Kamer betalen.

De jaarlijkse bijdragen, de getroffen voorziening voor oninbaarheid en de netto bijdragen per eind 2018 worden als volgt gespecificeerd:

	Openstaande bijdrage einde jaar	Voorziening einde jaar	Vordering einde jaar 2018	Vordering einde jaar 2017
Verloop debiteuren positie 2018	1,014,851	487,189	527,662	-
Verloop debiteuren positie 2017	781,138	475,759	305,379	497,080
Verloop debiteuren positie 2016	693,436	466,900	226,536	315,191
Verloop debiteuren positie 2015	593,472	567,595	25,877	185,594
Verloop debiteuren positie 2014	535,037	517,904	17,133	18,108
Verloop debiteuren positie 2013	479,283	465,167	14,116	12,436
Verloop debiteuren positie 2012 en eerder	5,321,393	5,274,380	47,013	52,717
	9,418,610	8,254,894	1,163,716	1,081,126

Als grondslag voor het bepalen van de voorzieningen wordt een percentage van de gefactureerde bijdragen gehanteerd. Alle bedragen welke openstaan en ouder zijn dan 3 jaren worden in principe volledig voorzien tenzij deze alsnog voor de datum van het opstellen van de jaarrekening zijn ontvangen.

Het verloop van de voorziening kan als volgt worden toegelicht:

	2018 Afl.	2017 Afl.
Opening balans voorziening	7,827,231	7,556,136
Dotatie voorziening bijdrage lopend jaar	487,189	475,759
Dotatie (vrijval) voorziening bijdrage voorgaande jaren	(59,526)	(204,664)
Eind balans voorziening	8,254,894	7,827,231

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

5.3 Overige vorderingen

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
	Afl.	Afl.
Vordering Trustkantoren en overige debiteuren	10,362	38,609
Vordering online orders	-	2,350
Salaris inhouding personeel KvK (uniform)	243	18,414
Vordering interest time deposit	19,436	14,186
Overig	25,797	693
	<u>55,838</u>	<u>74,252</u>

De daling van de 'Vordering Trustkantoren en overige debiteuren' en 'Vordering online orders' heeft te maken met de vaststelling van de balansposities van de diverse tussenrekeningen (vordering POS machine, overige debiteuren, kruisposten interface en vordering online orders) per 31 december 2018. Het resterend bedrag is gecorrigeerd ten laste van het exploitatieresultaat (zie toelichting nr. 6.3 Algemene beheerskosten).

5.4 Overlopende activa

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
	Afl.	Afl.
Vooruitbetaalde kosten	1,460	7,714
Vordering ziektegeld SVB	-	7,599
Pensioen premie Fatum	12,549	-
	<u>14,009</u>	<u>15,313</u>

5.5 Effecten

De effecten betreft een 'Termijndeposito'-rekening en kan als volgt wordt gespecificeerd:

				31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
				Afl.	Afl.
<u>Bank</u>	<u>Looptijd</u>	<u>Vervaldatum</u>	<u>Interest</u>	<u>Bedrag</u>	<u>Bedrag</u>
Aruba Bank N.V.	12 mnd	21 augustus 2019	1.50%	250,000	250,000
				<u>250,000</u>	<u>250,000</u>

Op 20 augustus 2018 is de termijndeposito verlengd voor een jaar met een rentepercentage van 1,5%.

5.6 Liquide middelen

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
	Afl.	Afl.
Aruba Bank N.V.	119,421	195,082
RBC Royal Bank Aruba N.V.	68,476	107,701
Caribbean Mercantile Bank N.V.	108,359	149,686
Banco di Caribe N.V.	64,448	30,422
Aruba Bank N.V. (Master)	506	-
Kas	500	500
Kruisposten	-	(320)
	<u>361,710</u>	<u>483,071</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de Kamer.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

5.7 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen in het boekjaar is als volgt:

	Overige reserve Afl.	Bestemmings- reserve innovatie, vernieuwing en onderhoud Afl.	Totaal Afl.
Stand per 31 december 2016	2,558,356	-	2,558,356
Toevoeging/(onttrekking) exploitatieresultaat aan Overige reserve	200,643	-	200,643
Stand per 31 december 2017	2,758,999	-	2,758,999
Toevoeging/(onttrekking) exploitatieresultaat aan Overige reserve	187,094	-	187,094
Toevoeging Bestemmingsreserve innovatie, vernieuwing en onderhoud	-	200,000	200,000
Stand per 31 december 2018	2,946,093	200,000	3,146,093

In de vergadering d.d. 12 december 2019 heeft het Bestuur besloten om het bedrag van Afl. 200,000 te bestemmen voor innovatie, vernieuwing en onderhoud.

5.8 Langlopende schulden
5.8.1 Langlopende lening gebouw

Eind oktober 2013 is een nieuwe lening aangegaan bij de Caribbean Mercantile Bank N.V., met als doel het afkopen van de openstaande balans van de hypothecaire lening nieuwbouw bij de Aruba Bank N.V., aangevuld met Afl. 60.000,= voor investering in een nieuwe airco installatie bij de Kamer. Bedrag van deze nieuwe lening is Afl. 500.000,=, tegen een interest van 6.75% p.a.. Annuïteiten van Afl. 5.825,= per maand, gedurende 120 maanden (10 jaar).

Caribbean Mercantile Bank N.V. krijgt als zekerheden voor de terugbetaling van de lening het recht van eerste hypotheek op het recht van erfpacht tot 29 januari 2061 op het perceel domeingrond te Bushiri, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als J.E. Irausquin Boulevard 10. Verpanding van alle roerende zaken (tegenwoordige en toekomstige) bestemd voor het duurzaam dienen van het gebouw, roerende zaken die van het gebouw worden afgescheiden en alle bestaande en/of toekomstige vorderingen voortvloeiende uit huurovereenkomsten of overeenkomsten tot ingebruikgeving met betrekking tot het gebouw. De zekerheden zijn voor een bedrag van Afl. 650.000,=. Tevens als zekerheid zijn alle rechten voortvloeiend uit de verzekeringspolis voor brand en inbraakverzekering op eerder vermeld adres met als verzekerde waarde Afl. 4.950.000.

Als onderdeel van de lening is er ook een operating credit facility van Afl. 150.000,=, tegen een interest van 6.75% p.a., welke moet dienen als een nieuwe credit faciliteit om te helpen met de behoefte aan werkkapitaal, als het nodig acht te zijn. In het jaar 2018 is er geen gebruik gemaakt van deze credit faciliteit. In 2017 ook niet.

De volgende opstelling geeft de resterende looptijd van deze langlopende schuld weer. Afzonderlijk is vermeld tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan vijf jaar.

	31-Dec-2018		31-Dec-2017	
	Totaal	> 5 jaar	Totaal	> 5 jaar
Lening gebouw	279,130	-	327,977	45,442
Af te lossen < 1 jaar	52,373	-	48,963	-
Langlopende schuld	226,757	-	279,014	45,442

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zoals hierboven toegelicht zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

5.9 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

5.9.1 Crediteuren

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
Te betalen leveranciers	<u>329,871</u>	<u>255,218</u>

5.9.2 Overige schulden

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
Te betalen accountantskosten	Afl. 77,090	Afl. 48,257
Tegoed aan debiteuren	-	66,112
Vooruitontvangen bijdragen	366	22,521
	<u>77,456</u>	<u>136,890</u>

De daling van de 'Tegoed aan debiteuren' en 'Vooruitontvangen bijdragen' heeft te maken met de vaststelling van de balansposities van deze rekeningen per 31 december 2018. Het resterend bedrag is vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat (zie toelichting nr. 6.3 Algemene beheerskosten).

5.9.3 Overlopende passiva

	31 Dec- 2018	31 Dec- 2017
Te betalen vakantiegelden	Afl. 20,223	Afl. 41,917
Pensioen premie Fatum	-	21,031
Voorgefactureerde inkomsten jaarlijkse bijdrage	-	8,703
Af te dragen inhoudingen	-	7,209
Overig	7,233	1,661
	<u>27,456</u>	<u>80,521</u>

De daling van de 'Voorgefactureerde inkomsten jaarlijkse bijdrage' heeft te maken met de vaststelling van de balansposities van deze rekening per 31 december 2018. Het resterend bedrag is vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat (zie toelichting nr. 6.3 Algemene beheerskosten).

5.9.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

5.9.4.1 (Meerjarige) financiële verplichtingen

De Kamer heeft als verplichting de erfpacht belasting voor het perceel domeingrond te Bushiri, welke het recht van erfpacht is tot 29 januari 2061 en deze zijn als volgt:

- Financiële verplichtingen, < 1 jaar:	Afl. 11,246
- Financiële verplichtingen, tussen 1 jaar en 5 jaren:	Afl. 44,984
- Financiële verplichtingen, > 5 jaren:	Afl. 417,039

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

6. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

<u>6.1 Opbrengsten</u>	2018 Afl.	2017 Afl.
Jaarlijkse bijdragen	2,435,947	2,381,912
Correctie jaarlijkse bijdragen voorgaande jaren	1,227	(895)
Eerste inschrijvingen	141,027	156,097
Uittreksels	335,800	308,045
Certificaten/verklaringen	4,415	3,325
Inkomen uit evenementen (6.3.2)	56,533	117,513
Overige	34,192	23,448
	<u>3,009,141</u>	<u>2,989,445</u>
<u>6.2 Personeelskosten</u>	2018 Afl.	2017 Afl.
Bruto salarissen	1,085,895	1,160,335
Sociale lasten	206,114	191,182
Pensioenbijdrage Kamer	30,798	77,824
Onkostenvergoeding	17,659	27,212
Training en seminars	12,813	6,616
Tijdelijke krachten	17,404	7,142
Overige personeelskosten	36,135	73,394
	<u>1,406,818</u>	<u>1,543,705</u>
<u>6.3 Algemene beheerskosten</u>	2018 Afl.	2017 Afl.
Huisvestingskosten pand J.E. Irausquin	144,379	128,864
Huisvestingskosten parkeerterrein (Masterplan)	1,488	373
Kantoorkosten	64,949	85,192
Automatiseringskosten	31,763	85,334
Juridische kosten	43,395	59,903
Accountantskosten (6.3.1)	153,988	161,992
Internet webhosting	13,694	11,500
Telefoon/fax	12,706	24,747
Bestuurs- en vergaderkosten	36,994	37,261
Reiskosten	2,520	3,910
Advertenties	2,716	2,010
Professionele kosten	46,766	32,442
Correctie voorgaande jaren	-79,793	6,988
Kosten voor georganiseerde evenementen (6.3.2)	92,559	147,477
Kosten Kvk goes digital	29,381	-
Voorziening Master plan	1,341	848
Bankkosten en koersverschillen	20,474	13,139
Overige algemene beheerskosten	15,524	7,140
	<u>634,844</u>	<u>809,120</u>

De 'Correctie voorgaande jaren' ad Afl. 79,793 betreft het saldo van afboekingen van cq vrijval in het exploitatieresultaat van de balansposten 'Overige vorderingen' en 'Overige schulden en overlopende passiva'. Dit bedrag heeft betrekking op oudere posten opgenomen op diverse tussenrekeningen ('Vordering POS machine, kruisposten interface, vordering online orders, tegoed aan debiteuren, vooruitontvangen bijdragen en voorgefactureerde JB inkomsten). De Kamer verwacht niet dat deze posten nog zullen aflopen en heeft derhalve besloten om deze af te boeken dan wel vrij te laten vallen.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

6.3.1 Accountantskosten

	2018 Afl.	2017 Afl.
Accountant en administratie kosten	119,620	93,025
Extra kosten controle voorgaande jaren	34,368	68,967
	<u>153,988</u>	<u>161,992</u>

6.3.2 Specificatie per evenement

	2018 Afl.	2017 Afl.
<u>Politiek debat (ipv ABE)</u>		
Opbrengst	-	60,975
Advertentie kosten	-	12,806
Huur zaal evenement & overige	-	58,257
Telearuba	-	28,095
Beveiliging	-	2,387
Audivision	-	10,987
Kosten totaal	<u>-</u>	<u>112,532</u>
Resultaat	<u>-</u>	<u>(51,557)</u>

Cursus BIS/ Lezing & Workshops)

	2018 Afl.	2017 Afl.
Opbrengst	28,708	29,313
Docenten	7,384	12,081
Benodigde materialen, zoals flipover charts, pennen, e.d.	975	1,582
Certificaten	46	191
Eten en drank	2,307	1,330
Kosten totaal	<u>10,712</u>	<u>15,184</u>
Resultaat	<u>17,996</u>	<u>14,129</u>

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

	<u>2018</u>		<u>2017</u>
	Afl.		Afl.
<i><u>Annual Business Event</u></i>			
Opbrengst	27,825		27,225
Zaalhuur/inrichting	32,014	341	
Publiciteit B-meeting	1,288	-	
Gastspreker	12,142	-	
Overige kosten B-meeting	6,421	2,873	
Kosten totaal	<u>51,865</u>		<u>3,214</u>
Resultaat	<u>(24,040)</u>		<u>24,011</u>
	<u>2018</u>		<u>2017</u>
	Afl.		Afl.
<i><u>Business Plaza</u></i>			
Advertentie kosten	20,198	11,553	
Poster, flyers en banner	6,836	515	
Huren tent, wireless speakers, stand voor sprekers	1,042	707	
Polo shirts en lunch voor personeel KVK	944	181	
Overige kosten business plaza	962	518	
Promotie pennen	-	3,073	
Kosten totaal	<u>29,982</u>		<u>16,547</u>
Resultaat	<u>(29,982)</u>		<u>(16,547)</u>

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2018

6.5 Rentebaten

	<u>2018</u> Afl.	<u>2017</u> Afl.
Rente op termijndeposito	5,250	6,000
	<u>5,250</u>	<u>6,000</u>

6.6 Rentelasten

	<u>2018</u> Afl.	<u>2017</u> Afl.
Interest lening gebouw	21,053	24,279
	<u>21,053</u>	<u>24,279</u>

6.6 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2018 had de Kamer gemiddeld 20 werknemers in dienst (2017: 21).

6.7 Fiscale situatie

De Kamer is niet belastingplichtig voor de winstbelasting en de BBO, BAZV en BAVP.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

7. Resultaat bestemming

Het behaalde resultaat van de Kamer van Koophandel wordt toegevoegd aan/in mindering gebracht op de overige reserve. Er wordt geen winst uitgekeerd.

8. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben geen relevante gebeurtenissen plaatsgevonden die in deze jaarrekening vermeld zouden moeten worden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 18.

Het Bestuur
Aruba, 12 december 2019

Grant Thornton

An instinct for growth™

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Onze ref: 134160/ A-31345

Aan: de Directeur en het Bestuur van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba
Aruba

Grant Thornton Aruba
L.G. Smith Boulevard 62
Oranjestad
Aruba

T +297 522 1647
F +297 582 4864
W www.grantthornton-dc.com

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba ("de Entiteit") per 31 december 2018 en van het resultaat en kasstromen over 2018 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor waardering van de activa en passiva en methoden van resultaatbepaling.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba te Aruba gecontroleerd.

De jaarrekening van de Entiteit bestaat uit:

- de exploitatierekening over het jaar 2018;
- de balans per 31 december 2018 (na verwerking van resultaat);
- het kasstroomoverzicht over het jaar 2018; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor waardering van de activa en passiva en methoden van resultaatbepaling.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van de Entiteit zoals vereist in de International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de Directeur en het Bestuur voor de jaarrekening

De Directeur van de Entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor waardering van de activa en passiva en methoden van resultaatbepaling. In dit kader is de Directeur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Directeur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Directeur afwegen of de Entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit uit te voeren. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de Directeur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Directeur het voornemen heeft om de Entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Directeur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Entiteit haar activiteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van onregelmatigheden, waaronder fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de International Standards on Auditing (ISA's), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Entiteit;

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Directeur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door de Directeur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Aruba, 18 december 2019
Grant Thornton Aruba

Origineel getekend door Herbert van Elferen